

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Lenky Kaniové a soudců Ivo Pospíšila a Michala Bobka v právní věci žalobce: **A. I.**, zastoupen JUDr. Matějem Šedivým, advokátem se sídlem Václavské náměstí 21, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 6. 2023, č. j. OAM-691/LE-LE05-LE05-EX-2023, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 1. 9. 2023, č. j. 4 Az 16/2023 - 51,

takto:

- I.** Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II.** Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Žalovanému se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává**.
- IV.** Ustanovenému zástupci stěžovatele JUDr. Matěji Šedivému, advokátovi, **se přiznává** odměna a náhrada hotových výdajů ve výši **4 114 Kč**, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Rozhodnutím ze dne 29. 6. 2023, č.j. OAM-691/LE-LE05-LE05-EX-2023 (dále jen „napadené rozhodnutí“) žalovaný zamítl žádost žalobce (podanou z předběžné vazby) o udělení mezinárodní ochrany ze dne 25. 5. 2023 pro existenci důvodů podle § 15 odst. 1 písm. b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“) a neudělil mu doplňkovou ochranu z důvodů uvedených v § 15a odst. 1 písm. b) tohoto zákona. Žalobce totiž v zemi původu v nedávné době spáchal několik nepolitických trestných činů, a to bezdůvodné napadení poškozeného kopem do obličeje a následované několika údery pěstí, které mu způsobily zlomeniny nosních kůstek, a napadení policisty, který jej upozornil na nedodržování opatření souvisejících s pandemií COVID-19, za což mu byl uložen

nepodmíněný trest odnětí svobody, k jehož výkonu je žalobce vyžádán Moldavskou republikou. V dřívější době se dopustil i několika dalších trestných činů násilného charakteru.

[2] Žalobce podal proti napadenému rozhodnutí žalobu k Městskému soudu v Praze (dále jen „městský soud“); ten ji v záhlaví specifikovaným rozsudkem zamítl. Zdůraznil, že se žalovaný nedopustil zkreslení ani dezinterpretace obsahu pohovoru ze dne 12. 6. 2023. Městský soud nepřisvědčil žalobci, který teprve v žalobě prezentoval jinou verzi skutkových okolností, než jakou přednesl při spontánní výpovědi během pohovoru; tehdy uvedl, že poškozeného napadl, protože byl homosexuál. V řízení před soudem naopak popíral, že sexuální orientace měla být motivem jeho činu. Soud uzavřel, že žalovaný správně uplatnil podmínky vylučujících klauzulí dle § 15 odst. 1 písm. b) zákona o azylu, ale též dle § 15a odst. 1 písm. b) téhož zákona, zejména pokud se jedná o interpretaci pojmu „vážného zločinu“ v kontextu směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2011/95/EU (kvalifikační směrnice).

II. Obsah kasační stížnosti

[3] Proti rozsudku městského soudu brojil žalobce (stěžovatel) kasační stížností ve které uvedl, že žalovaný pochybil, pokud žádost o udělení mezinárodní ochrany zamítl pro překážku dle § 15 zákona o azylu, pokud nadhodnotil skutečnost, že poškozený, kterého stěžovatel napadl, byl homosexuál. Zaměnil totiž pojem obecného postojů k této skupině s posouzením konkrétního jednání, na které tato skutečnost neměla vliv; toto posouzení městský soud nekriticky převzal, a proto je jeho rozhodnutí nepřezkoumatelné.

[4] Žalovaný ve svém vyjádření uvedl, že stěžovatel v kasační stížnosti pouze opakuje své žalobní námitky ve snaze snížit závažnost své trestné činnosti; městský soud aplikoval relevantní judikaturu kasačního soudu a jeho rozsudek je věcně správný.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[5] Kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou a jedná se o kasační stížnost, která je ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná. Jednou z podmínek věcného přezkumu kasační stížnosti ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce (kam spadá i problematika mezinárodní ochrany), je její přijatelnost. Kasační stížnost je podle § 104a s. ř. s. přijatelná tehdy, pokud svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Podrobněji se podstatou institutu přijatelnosti a jeho dopady do soudního řízení správního Nejvyšší správní soud zabýval v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS, v němž dovedl, že o přijatelnou kasační stížnost se může jednat v následujících typových případech: 1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; 2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; 3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturu odklon; 4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

pokračování

[6] Stěžovatel v kasační stížnosti žádné důvody přijatelnosti výslovně nesdělil a ani Nejvyšší správní soud žádné takové důvody neshledal.

[7] Kasační stížnost je **nepřijatelná**.

[8] Stěžovatel předně uvádí, že je rozsudek nepřezkoumatelný, jelikož městský soud pouze nekriticky převzal závěry žalovaného. Nejvyšší správní soud na tomto místě shrnuje, že napadený rozsudek splňuje požadavky judikatury kladené na odůvodnění soudního rozhodnutí (nálezy Ústavního soudu ze dne 20. 6. 1996, sp. zn. III. ÚS 84/94, či ze dne 11. 4. 2007, sp. zn. I. ÚS 741/06, případně rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003 - 130, č. 244/2004 Sb. NSS, ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52, ze dne 1. 6. 2005, č. j. 2 Azs 391/2004 - 62, a ze dne 21. 8. 2008, č. j. 7 As 28/2008 - 75).

[9] Městský soud naplnil všechny stanovené požadavky na soudní rozhodnutí, které řádně odůvodnil a provedl důkazy, které byly nezbytné pro správné zjištění skutkového stavu v řešené věci. Nevystala žádná právní otázka, která by dosud nebyla v judikatuře Nejvyššího správního soudu řešena, popř. byla řešena rozdílně. Rovněž kasační soud neshledal důvod, pro který by bylo nutno učinit judikaturní odklon. Městský soud se neodchýlil od judikatury; ani se nedopustil zásadního pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[10] Nejvyšší správní soud již dříve opakovaně judikoval, že pro aplikaci vylučující klauzule dle § 15 odst. 1 písm. b) zákona o azylu musí být splněno kumulativně několik podmínek (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2011, č. j. 4 Azs 60/2007 - 136, nebo ze dne 19. 11. 2019, č. j. 4 Azs 352/2019 - 36), a to 1) čin, z něhož je žadatel podezříván, musí být vážným nepolitickým zločinem nebo zvláště krutým činem, 2) musí být splněno časové omezení (čin, který byl spáchán před vydáním rozhodnutí ministerstva ve věci mezinárodní ochrany), 3) musí být spáchán mimo území státu, v němž se cizinec domáhá udělení azylu. Naproti tomu v případě aplikace vylučující klauzule ve vztahu k udělení doplňkové ochrany dle § 15a písm. b) zákona o azylu není nutné naplnit časovou ani místní podmínku, přičemž tato klauzule se vztahuje i na politické trestné činy.

[11] V podstatě jedinou kasační námitkou stěžovatel brojí proti posuzování jednoho z jím spáchaných trestných činů jako páchaného proti sexuální menšině v kontextu naplnění prvního bodu výše uvedeného testu. Výkladem pojmu „vážný zločin“ se již kasační soud několikrát zabýval, a to například v rozsudku ze dne 1. 2. 2017, č. j. 6 Azs 309/2016 - 28: *„Závěr o tom, že se žadatel o mezinárodní ochranu dopustil vážného zločinu, a tudíž mu nelze udělit doplňkovou ochranu, nelze odůvodnit pouze s odkazem na skutečnost, že byl odsouzen za spáchání činu, jenž je ve vnitrostátním trestním právu kvalifikován jako zvláště závažný zločin, nýbrž je vždy třeba posoudit individuální okolnosti případu.“* Jedná se zejména o zločiny proti životu, zdraví, fyzické integritě nebo svobodě člověka (srov. dále i rozsudek ze dne 3. 8. 2016, č. j. 3 Azs 82/2016 - 29). Žalovaný, potažmo městský soud se při svém posouzení správně nezaobírali pouze skutkovou kvalifikací spáchaných trestných činů, ale vzali v potaz i individuální skutkové okolnosti, například, že ke spáchání jednoho z trestných činů byl motivován odlišnou sexuální orientací poškozeného, což stěžovatel rozporoval poprvé až v řízení před městským soudem.

[12] Žalovaný posoudil všechny části předestřeného testu aplikace vylučovací klauzule, na jeho závěrech nic nezmění ani v žalobě prezentovaná jiná verze skutkových okolností. Kasační soud totiž již opakovaně judikoval, že ve vztahu ke skutečnostem, který žalobce uplatní teprve před soudem, je městský soud povinen zohledňovat pouze ty, které žadatel nemohl bez vlastního zavinění uvést již ve správním řízení (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 10. 2020, č. j. 7 Azs 213/2020 - 25 nebo ze dne 26. 11. 2015, č. j. 10 Azs 194/2015 - 32), nic takového však stěžovatel netvrdil.

IV. Závěr a náklady řízení

[13] Nejvyšší správní soud tedy neshledal existenci důvodů přijatelnosti kasační stížnosti, pročez nepřikročil k podrobnému věcnému přezkumu kasační námitky stěžovatele a kasační stížnost odmítl jako nepřijatelnou podle § 104a odst. 1 s. ř. s.

[14] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1 větou první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Soud o nákladech nerozhodoval podle § 60 odst. 3 s. ř. s., přestože kasační stížnost odmítl, a to s ohledem na závěry usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020 - 33, č. 4170/2021 Sb. NSS (srov. obdobně usnesení ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021 - 28).

[15] Žalobci žádné náklady v řízení před kasačním soudem nevznikly, jelikož mu byl v řízení před krajským soudem ustanoven zástupce, který jej zastupoval i v řízení o kasační stížnosti, tak mu podle § 35 odst. 2 in fine s. ř. s. „[z]a zastupování náleží odměna; pro určení její výše, nestanoví-li zvláštní právní předpis jinak, se užije obdobně zvláštní právní předpis, jímž jsou stanoveny odměny a náhrady advokátům za poskytování právních služeb.“ Tímto zvláštním právním předpisem je vyhláška Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif). Odměna advokáta za jeden poskytnutý úkon právní služby – podání ve věci samé (kasační stížnost) [§ 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu] je určena podle § 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bod 5 advokátního tarifu částkou 3 100 Kč. K tomu náleží náhrada hotových výdajů advokáta ve výši 300 Kč dle § 13 odst. 4 téže vyhlášky. Jelikož zástupce žalobce je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se odměna a náhrada hotových výdajů o 21% sazbu této daně, tj. o 714 Kč, celková odměna tedy činí 4 114 Kč. Tato částka bude ustanovenému zástupci uhrazena Nejvyšším správním soudem ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 7. prosince 2023

Lenka Kaniová
předsedkyně senátu